

KULTŪRA

MENAS ✠ LITERATŪRA ✠ MOKSLAS

Tegu Naujieji būna orūs

Metams baigiantis, teko ne kartą įsitikinti, kad daugelis raudų ir verkšlenimų, kuriuos tenka išgirsti iš nelabai gerai padėti suvokiančių, kažkokiomis sąmokslų teorijomis ir asmeninėmis nuoskaudomis gyvenančių žmonių, yra gerokai nepagrįsti. Ir Lietuva graži, ir jos žmonės – malonūs ir mieli, vaišingi ir nuoširdūs, tuo įsitikinti galima, pavažinėjus po rajonus ir miestelius. Tenka netgi nustebti – kokie gražūs nedideli miesteliai, kaip ten žmonės jaukiai susitvarkę, verslus susikūrę, tegu ir nedidelių.

Paskutinis toks malonus išpūdis – iš Biržų, nedidelio, bet gyvo ir labai patrauklaus, savo alumi, pilimi, duona ir kitais buitį pamaloninančiais dalykais garsėjančio miestelio. O jau restoranai „Pilies skliautai“ – į tokių tikrai ne sarmata ir patį aukščiausią svečių atsivesti. Tikra Radvilų epochos elegancija alsuojanti erdvė, kurios virtuvė verta atskiros žodžio.

O Seirijai, o Išlaužas, miesteliai, kuriuos prisimenu su šypsena ir simpatija, o į susirinkimus paklausti gyvo žodžio susirinkę žmonės, spindinčios vaikų akys, jų uginga energija ir temperamentas (vos neparvertė manęs – norėjo pačiuo pinėti gyvą rašytoją), o jau džiukų ir prieniškių vaišingumas, paprastumas... Antazavė Zarasų rajone – kokie gražūs vaikų globos namai, kuriuose vaikai gyvena atskirose erdvėse, šeimynomis, patys mokosi tvarkytis, gaminti maistą, globoti mažesnius... Kur, pasakykit man, čia tas vaikų namų baismus, kad juos skubinau reikia uždaryti? Antazavės vaikų globos namų direktorė taip ir pasakė – vaikai bijo, kad globos namus uždarys, jiems čia gera, jie jaučiasi laimingi...

Tai keistai skamba, kai aplink skalambijama, kad vaikų globos namai – kažkas negero. Gal ne visur? Ne visada? O gal, kaip sakė energingoji direktorė, taip atrodo valdininkams, kurie sėdi valdžioje ir užpakalių nepakrutina, kad pavažinėtu ir pažiūrėtų, kaip žmonės iš tiesų gyvena ir ko jiems iš tiesų reikia.

Gyvena visaip. Bet dažniausiai taip, kaip pats pasirenka, kaip pats nori. Šalia darbštuolio surasim ir tinginį, šalia protingo – kvailą. Bet juk visur taip yra, visame pasaulyje. O jeigu baigtume klausytis sąmokslų teorijų ir pasiremtume objektyviais ekonominiais rodikliais, pasaulio akyse atrodytume visai neprastai. Tik bėda ta, kad mes kur kas mieliau (gal čia toks mūsų nacionalinis bruožas) klausomės tų, kurie krokodilo ašaromis rauda dėl kitų nelaimių. Arba sielvartauja dėl prarasto dvasingumo.

Būtų geriau, jeigu mes daugiau turėtume atsparumo tokiems raudotojams. Ir jeigu neišeitų nusijuokti, tai bent nepadėkime jiems aimanuoti. Nes aimanavimas tuoj virs nacionaliniu sportu ar nacionaline dorybe. Ir baisu bus pasakyti kam nors, kad gyvenį gerai, nes tai bus palai kyta įžeidimu. Juk visi blogai gyvena, o tu drįsti sakyti, kad gyvenį gerai!..

Supraskime, kad esame apdovanoti, esame turtingi, esame gražūs. Tik dar būkime ir orūs. Siekime to visais būdais – nes tik taip galima atgauti dvasinę pusiausvyrą, kuri yra pati svarbiausia, kuriant gerovės Lietuvą. Ne tik materialios gerovės – ir intelektualinės, ir dvasinės, ir psichologinės.

Tegu Naujieji būna ne tik laimingi ir šviesūs, bet ir orūs.

Renata Šerelytė

Vilniaus eglutė Katedros aikštėje. Viduje – pasakų namelis, kuriame žymūs žmonės skaito vilniečiams ir jų vaikams pasakas, eilėraščius ir apsakymus

NAKTIS. ŽIDINIO LAIKRODIS

*Žiūri naktis į senovinį židinio laikrodį,
mušantį dvyliktą,
į apšarmojusią bronzą,
kur valandos žėri ant mėlyno lako,
dega jos numestas deglas –
bijai to liepsnojimo, aukšto ir aklo,
žemės parų palaimingos kaitos,
kai paskliautė šalta ir erdvi.
Sukasi dangiškos sferos –
ir vėl naujametė sena kanconetė,
vaiko balsu pakylėta aukštyn,
vėl regėsi tamsos begalybė
mylimą veidą šviesos ratile,
vėl žinosi – pasiekt negali,
žiūri naktis į atvertas akis,
ir jos žvilgsnį turi iškentėti.*

Judita Vaičiūnaitė

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas 2015 m. suteikė 15 000 Eur paramą šeštadieniniam „Draugo“ priedui „Kultūra“, projektui „Lietuvos kultūros sklaida ir kultūros paveldo išsaugojimas bei lietuvių puoselėjimas pasaulyje“

Šio šeštadienio Kultūros turinys

1-as psl. Renata Šerelytė. Tegu Naujieji būna orūs • **2-as psl. Audronė V. Škiudaitė.** Antano Mončio namai-muziejus Palangoje • **4-as psl. Bernardas Brazdžionis.** Dedikacijos kaip akacijos • **6-as psl. Romualdas Kriaučiūnas.** Svečiai iš šiaurės - „Tėviškės žiburiai“/ Kultūros kronika • **7-as psl. 2015 metų „Kultūros“ turinių rodyklė**

Kitame numeryje: Bern. Brazdžionis: „Dedikacijos kaip akacijos (2)“ • Metų knygos rinkimai. Poezija

Redaguoja **Renata Šerelytė** renata.serelyte@gmail.com • Maketuoja **Jonas Kuprys**

Antano Mončio namai-muziejus Palangoje

Iš ciklo „Išeivijos dailininkai Lietuvoje“

Antanas Mončas

Antano Mončio muziejaus ekspozicija.

A. Mončio namų- muziejaus nuotraukos

Audronė V. Škiudaitė

Tęsiame pavasarį pradėtą temą – apie išeivijos dailininkų kūrybinį palikimą Lietuvoje. Šį kartą pristatysime Palangoje 1999 m. vasarą atidarytą Prancūzijoje gyvenusio ir kūrusio lietuvių skulptoriaus modernisto Antano Mončio muziejų, kuriame saugomas Lietuvai padovanotas dailininko kūrybos palikimas. Nuolatinė ekspozicija (jos autorius – architektas Valdas Ozarinskas (1961-2014) primena skulptoriaus dirbtuvę Paryžiuje. Čia pristatomi A. Mončio Prancūzijoje, Vokietijoje sukurti darbai: skulptūros, piešiniai, grafika, tapyba, švilpiai, kaukės, dienoraščio fragmentai, parodų plakatai. Muziejus ypatingas tuo, kad čia lankytojams leidžiama liesti skulptūras – tokia buvo dailininko valia.

Antanas Mončas (1921-1993) gimė netoli Palangos esančiame Mončių kaime, Kretingos rajone. Baigęs Kretingos pranciškonų gimnaziją 1942-1943 m. studijavo architektūrą Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Artėjant Raudonajai armijai, 1944 m., pasitraukė į Vakarus. 1947-1949 m. studijavo skulptūrą Freiburgo meno ir amatų mokykloje. Gavęs skulptoriaus diplomą ir Prancūzijos valdžios stipendiją tolesnėms studijoms, žinias gilino Paryžiuje, kur lankė garsiąją Ossip'o Zadkine'o studiją. Nuo 1952 m. pradėjo dalyvauti parodose, dirbo kartu su Marc'u Chagall'u, broliais Joël ir Jan Martel'iais, atkurdami Metz'o katedroje 20 chimerų, gavo Čikagos meno instituto apdovanojimą. A. Mončio darbai buvo eksponuojami Vokietijoje, Prancūzijoje, Monake, Italijoje, JAV, Anglijoje, Belgijoje, Kanadoje, Lietuvoje ir kt. Apie Mončio talentą 1952-1992 m. rašė užsienio spauda, meno kritikai, tarp kurių paminėtinas Edward Fry, rengęs garsiausių pasaulio menininkų parodas, taipogi Jean Bouret, Marc Vion, iš lietuvių – A. Kurauskas, A. Liutkus. A. Mončio darbai Lietuvoje pirmą kartą parodyti 1989 m. išeivijos menininkų kūrybos parodoje, kuri veikė Vilniuje ir Kaune. Tais metais A. Mončas po 45 metų aplankė Lietuvą, mirė Paryžiuje 1993 m. liepos 10 d. Palaidotas Grūšlaukės kapinėse, šalia tėvų.

Antano Mončio tėvai buvo šviesūs ūkininkai, valdę 30 ha ūkį ir išmokslinę visus keturis vaikus. Seserys prisimena, kad motina sekmadienius leisdavo su knyga. Antanas iš Lietuvos pasitraukė neplanuotai, neatsisveikinęs ir tikriausiai sąmoningai neduodamas apie save žinios, kad nepakenktų tėviškėje likusiems namiškiams. Tik 1952 m. mo-

tina, klausydamosi „Amerikos balso“, išgirdo žinią, kad skulptorius Antanas Mončas sukūrė Kryžiaus kelius St. Marcelio bažnyčiai, esančiai Laon'e. Namiškiai apsidžiaugė išgirdę, kad jų Antanas gyvas, bet nenustebo, kad jis tapo skulptoriumi, tokį talentą jis turėjo nuo vaikystės. Būdamas vyriausias mažasis seseris pradžiugindavo padarydamas ką nors gražaus – lėlę ar atviruką.

Namiškiai aplinkiniais keliais, per JAV tebe gyvenančią Ksaverą Jančys ir A. J. Greimą susirado brolių, parašė jam laišką, bet savo vardo nepasirašė ir savo adresu nenurodė. Brolis tokį pat atsuntė ir atsakymą – ne savo, o savo uošvio Jan Martel'io vardu ir adresu. 1982 m. pirmą kartą sesuo Birutė jį aplankė Paryžiuje. Brolis labai ilgėjosi Lietuvos, ant lango augino Lietuvą primenančias gėles, rūtas, net linus bandė užsiauginti. 1989 m. parvažiavęs į Lietuvą grožėjosi savo kraštu, ypač Palanga, kurią svajėjo papuošti, ir norėjo parvažiuoti čia gyventi. Vilniaus dailės akademija jį jau buvo prisikalbiniusi dėstyti skulptūrą. Po 45 metų pertraukos vėl susitikio su savo motina.

Mirus tėvui, seserys kreipėsi į Antaną, prašydamos sukurti paminklą ant jo kapo. Brolis ilgai tylėjo, ir kai seserys jo užklausė pakartotinai, šis atsakė: „Negaliu. Kai tik atsisėdu dirbti, apsipilu ašaromis...“ Sesuo Birutė jam priminė apie tėvų dažniausiai sekmadieniais ar po dienos darbų sujungtas rankas, kurios atrodė lyg viena. Antaną tai įkvėpė, ir šeima netrukus gavo maketą. Antanas pasidžiaugė, kad lietuviai gerai atliko jo projektą, kad akmuo įaugo, nes pasidengė samanomis. Tuomet jis prasiitarė, kad ir pats norėtų atsigulti šiose kapinėse. Jo valia buvo išpildyta – Lietuvos ir Prancūzijos menininkas 1993 m. atgulė šalia tėvo ir mamos, kuri buvo palaidota beveik prieš pusmetį.

Antanas Mončas 1960-1992 m. surengė apie 30 personalinių ir dalyvavo gausybėje grupinių parodų Vokietijoje, Australijoje, Monake, Anglijoje, Belgijoje, JAV, Prancūzijoje, Italijoje. Dėstė skulptūrą vasaros akademijose Vokietijoje ir Prancūzijoje, įkūrė ir vadovavo skulptūros skyriui Cité Universitaire Paryžiuje. Sukūrė religinio siužeto kūrinių („Šv. Juozapas“, 1951 m.; „Kelių Madona“, 1952 m.), antkapinių paminklų (Veronikos Bakštytės-Karvelienės, 1954 m.; Onos Greimas, 1983 m.; Ernesto Galvanausko (1968); Broniaus Kazio Balučio (1970); J. Griniaus (1981); abstrahuotų ekspresyvių figūrinių kompozicijų („Fantasmagorija“, 1957 m.), konstruktyvių, sunarstytytų struktūros skulptūrų („Bėgalinis“, 1970 m.; „Vandens nešėja“, 1977 m.; „Pamokslininkas“, 1983 m.), reljefų, švilpių, kaukių. Naudojo įvairias medžiagas (medį, akmenį, metalą, molį, atliekas, rastus

daiktus) ir techniką. Ranka iliustravo knygų (Oskaras Milašius. Lietuviškos pasakos, 1972 m.), sukūrė scenovaizdžių, piešinių, akvarelių. Menininko kūrinių savo rinkiniuose turi Lietuvos Nacionalinė dailės galerija, Soisson miesto muziejus, „Champagne Mercier“ kompanija, Kennebunkporto pranciškonų vienuolynas, meno kolekcininkai JAV, Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Belgijoje, Alžyre, Lietuvoje, Danijoje. Viena tokių kolekcijų yra Tarptautiniame Viduržemio jūros regiono neurobiologijos institute INMED, Prancūzijoje.

Lietuvoje A. Mončio dovanoti darbai pirmiausia eksponuoti Vilniuje ir Kaune, paskui pervežti į Palangą, į tuo metu veikusią „Jūrėtės“ sanatorijos biblioteką, kuri vėliau buvo perduota miesto bibliotekai, o patalpos pritaikomos muziejui. Kolekciją sudarė 58 darbai. 1993 m. buvo įsteigtas A. Mončio kūrybos palikimo išsaugojimo fondas (dabar – A. Mončio paramos fondas, o jo valdybos pirmininku 2015 m. išrinktas Arūnas Povilas Paliulis). Pradėtas steigti muziejus, kurio steigėjai anuo metu buvo Kultūros ministerija, Klaipėdos apskrities viršininko administracija, Palangos savivaldybė ir A. Mončio kūrybinio palikimo išsaugojimo fondas. Nuo 1994 m. fondas pradėjo rūpintis ir vykdyti pastato rekonstrukcijos darbus, kuriuos parėmė Lietuvos kultūros ministerija, Atviros Lietuvos fondas, pavieniai asmenys, gyvenantys užsienyje ir Lietuvoje (Juozas Kojelis, Isolda Poželaitė-Davis, AM, Anneliese Riewer, Pranas Lapė, mons. Kazimieras Vasiliauskas, Vladas Vaitkus, Adelė ir Stasė Taujentytės, Valerija ir Jonas Pleiriai, Vladas ir Rožė Bariai, tėvas Placidus, Rimvydas ir Algirdas Šilbajoriai, Ramunė Kubiliūtė, Vladas, Viktoras, Mečys ir Nijolė Palubinskai, Antanas Vytautas Dundzila, Kazys ir Maria Ambrozaičiai, Rožė Šomkaitė, Albinas Elskus, Jūratė Jančys, Julius Veblaitis, Irena Levickienė, Joana ir Vytautas Grybauskai, V. ir B. Giniotis, E. Gedgaudas, Irena Alantienė, A. ir A. Pabrėžos, V. ir A. Skriduliai, M. Macys, Laimutė Tornau, Rimantas Bitėnas, Vacys ir Ona Budnikai, Albinas Stukas, Kazys Mileris, Placidus Balynas, A. Mickevičienė, A. Janonis, Pranas ir Evelina Staknys, Vladas Audėnas, Irena Raulinaitis, Kęstutis Trimakas, Rūta Danaitis, O. ir S. Bačkiai, skulptoriaus vaikai, artimieji ir būrys bičiulių iš kitų šalių). Vėliau rekonstrukcijos darbus rėmė LR Vyriausybė, Palangos miesto savivaldybė.

1999 m. liepos 10 d., minint skulptoriaus mirties metines, buvo atidaryta nuolatinė A. Mončio kūrinių ekspozicija. 2000 m. muziejaus galerijoje surengta pirmoji keičiamoji paroda. 2002 m. A. Mončio namai-

Atkelta iš 2 psl.

muziejus buvo įtrauktas į tarptautinį kultūros mainų projektą „Kickstart“, kurio pradinis etapas vyko Šiaurės Anglijoje. Projektą tuomet parėmė Kultūros ministerija, Britų Taryba, Šiaurės Anglijos meno taryba ir p. Bill Dufton. Muziejų sudaro 200 kv.m. ploto nuolatinė Antano Mončio kūrinių ekspozicija ir trijų parodinių erdvių galerija, kurios plotas – 201 kv. m. Muziejus rengia ne tik kilnojamasias parodas, bet užsiima šviečiamąja veikla: rengia edukacines programas, simpoziumus, konferencijas, susitikimus, organizuoja įvairius meno ir kultūrinius renginius.

Jeigu prisijungtumėte www.facebook.com/antanasmoncys/ arba atsidarytumėte muziejaus puslapį internete <http://www.antanasmoncys.com>, įsitikintume, kad tai yra ne tik Palangos, o visos Lietuvos kultūros įstaiga. Apie 15-metį jau atšventusių namų-muziejaus veiklą pasakoja jų direktorė, garsojo skulptoriaus dukterėčia ir viena iš Antano Mončio muziejaus kūrėjų Loreta Birutė Turauskaitė:

„Antano Mončio namai-muziejus nuo 2005 m. palaiko ryšius su Silkeborgo meno centru Danijoje, kurių dėka Palangoje buvo surengtos kelios danų menininkų parodos, o Silkeborge, 2006 m. vykusioje tarptautinio projekto „Trees of Life. Art. Nature. Culture“ parodoje, A. Mončio medžio skulptūros buvo eksponuotos kartu su įdomiausiais medžio skulptorių darbais iš viso pasaulio; tame pačiame meno centre kiek vėliau visuomenei buvo pristatyta kita paroda – „Antanas Mončys. Paperworks“; 2013 m. – paroda „New and Tradition“, kurią sudarė Antano Mončio sukurtos kaukės ir devynių lietuvių skulptorių darbai. Muziejus skulptoriaus parodas surengė Suomijoje, Vokietijoje (jas parėmė Lietuvos kultūros ministerija). A. Mončio kūryba buvo pristatyta Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Kėdainiuose, Plungėje, Darbėnuose, – šiam valsčiui priklausė Mončių kaimas, kuriame gimė A. Mončys. Beje, pirmą kartą A. Mončio kūryba Palangoje buvo pristatyta 1991 m., švenčiant skulptoriaus gimimo 70-ąsias metines.

Didelį dėmesį muziejus skiria užsienio lietuvių visuomenės veikėjų ir menininkų kūrybai, surengtos Vidos Krištolaitytės, Prano Lapės, Nijolės Vedegytės-Palubinskienės parodos (muziejus išleido parodos katalogą „Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Grafika“). Esame dėkingi p. Ingridai Bublys, kuri padėjo atgabenti kūrinius. Buvo surengta ir jaunosios kartos menininkės Saulės Piktys personalinė paroda. 2014 m., bendradarbiaujant su „Vilniaus aukcionu“, muziejuje surengtos parodos ir aukciono metu pristatyta 170 lietuvių ir užsienio menininkų darbų, kurie pritraukė ypač daug lankytojų.

Muziejus parengė ir išleido organizuotų konfe-

rencijų: „Aukštoji kultūra Palangoje: objektyviu ir subjektyviu rakursu“, „15 metų: ką darom toliau?“ leidinius, knygas: „Antano Mončio kūrybinis palikimas Palangoje. Antanas Mončys's Creative Legacy in Palanga“, bloknotą „Antanas Mončys. Rankos“, kompaktinę plokštelę, kurioje muzika atliekama naudojant A. Mončio sukurtus molinius švilpius, ir kt.

Nuo 2000 m. muziejuje vyko per 250 parodų, muziejus surengė 9 meno ir kultūros festivalius „A. Mončio dienos“, į kurių programas įtraukiami ne tik šiuolaikinio meno pristatymai, edukaciniai renginiai, bet pirmą kartą po mirties prisiminti ir pagerbti Lietuvai nusipelnę žmonės – Jurgis Blekaitis, Ugnė Karvelis. Dėl finansinių sunkumų kasmet rengti festivalių muziejus nebeįsėgali, todėl teks sulaukti geresnių laikų, kad juos būtų įmanoma tęsti. Muziejus niekada nedirbo komforto sąlygomis, bet pastaraisiais metais situacija ypač komplikauta, nes esame ne valstybinis muziejus, o viešoji įstaiga, kurios dalininkai yra 2: Palangos miesto savivaldybė ir A. Mončio paramos fondas. Palangos miesto savivaldybė muziejui išlaikyti (6 darbuotojai: salės prižiūrėtoja, kasininkė, kiemsargis, atsakingas už elektros ūkį, finansininkė, direktorė, pastato šildymas, apsauga, vanduo, ryšiai) ir veiklai vykdyti skiria iš viso 36 200 eurų vieneriems metams, todėl muziejus dabar išgali priimti lankytojus tik po keturias valandas, 5 dienas per savaitę. Didele problema tapo po muziejaus atidarymo 1999 m. likusi iki šiol nesuremontuota pastato dalis, neįrengta saugykla, per 16 muziejaus veiklos metų namas nebuvo perdažytas. Naujai sutikęs tapti A. Mončio paramos fondo valdybos pirmininku Arūnas Povilas Paliulis savo energija ir pastangomis nuteikia optimistiškai ir tikiu, kad A. Mončio paramos fondui kartu su Palangos miesto savivaldybe pavyks surasti turtingų ir geranoriškų rėmėjų. Ne vienas užsienio šalių ambasadorius ar kultūros atašė, apsilankęs šiame muziejuje, yra pasakęs, kad tokio lygio meno kolekciją norėtų turėti kiekvienas didžiausias Europos miestas”.

Muziejaus direktorė džiaugiasi, kad 2011 m. Prancūzijos kurorte Saint Gilles Croix de Vie vietos valdžios iniciatyva buvo restauruota ir judriausioje miesto aikštėje atstatyta 1957 m. A. Mončio sukurta bronzinė skulptūra „Gaidys“, o prancūzaitė Mathilda Desvages, studijuodama meno istoriją Sorbonos universitete, savo magistro ir daktaro darbui rengti pasirinko lietuvių skulptoriaus Antano Mončio kūrybą.

Muziejus pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus dailės akademijos Telšių menų fakultetu ir jau šiais metais, paremtas Lietuvos kultūros tarybos, įgyvendino puikų projektą „Vasaros akademija pagal Mončį“, kurio metu studentai ir jų dėstytojai dirbo, analizavo, kūrė Palangos muziejuje, ir to projekto rezultatai: juvelyriniai papuošalai, antspaudai, instrumentai, dizaino darbai, inspiruoti A. Mončio kūrybos – net sukurtos specialios lentelės su brailio raštu, skirtos akliesiems pažinti A. Mončio kūrinius, esančius ekspozicijoje – buvo pristatyti parodose Palangoje ir Vilniuje.

2015 m. rugsėjo mėnesį muziejuje vyko tarptautinės kūrybinės dirbtuvės „At the Water's Edge“, kuriose dalyvavo devynių, prie Baltijos jūros esančių valstybių atstovai ir dalijosi bei dokumentavo gyvus ir fiksuotus atsiminimus apie Baltijos pakrantę, kai jūrą dalijo geležinė uždanga. Šio projekto iniciatorė

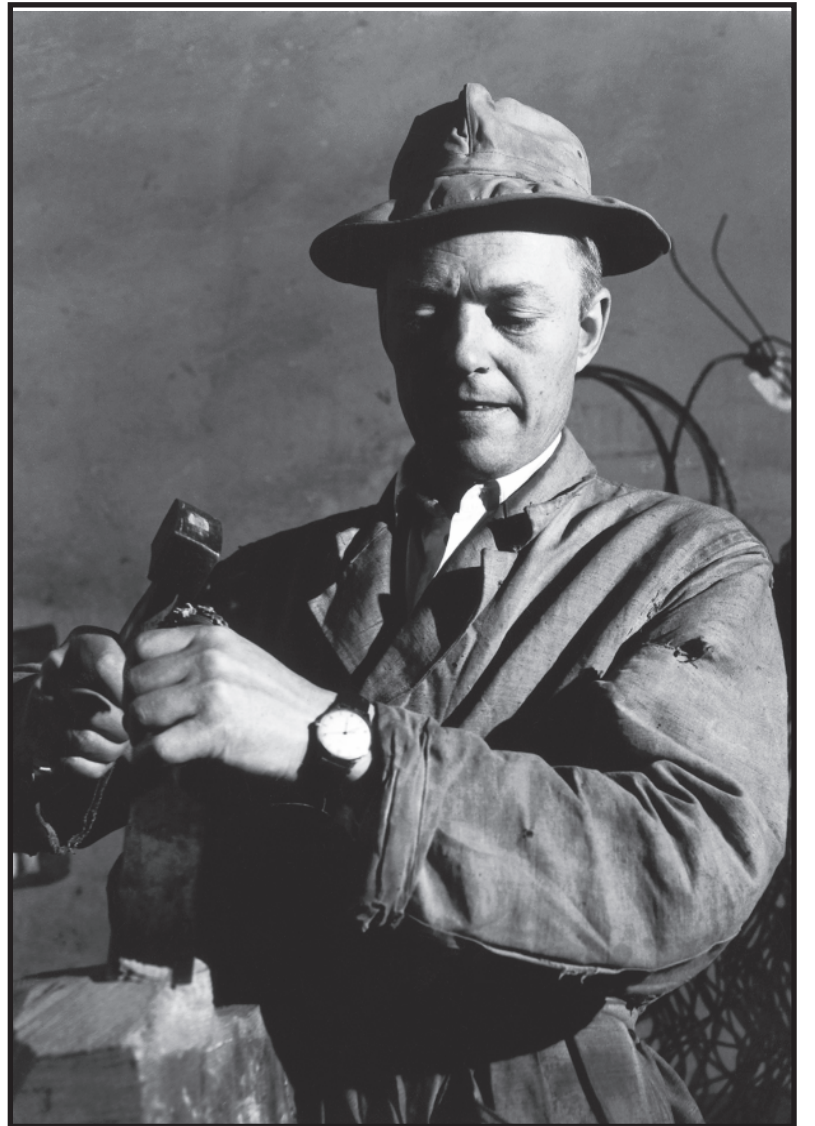

A. Mončio namų - muziejaus vaizdas iš išorės

– švedų kilmės menininkė, gyvenanti Vokietijoje, projekto partneris – Antano Mončio namai-muziejus. Projektas turi galimybių tęstis ir kitose valstybėse.

Energingoji direktorė L. Turauskaitė sako, kad ateinančiais metais, rugpjūčio mėnesį, muziejus pristatys ne tik Lietuvos, bet ir Kanadoje gyvenančios Snaigės Šileikos personalinę parodą, tuo pat metu Antanas Šileika supažindins visuomenę su savo naujausia vertimų knyga „Pirkiniai išsimokėtina“, kuri Lietuvoje buvo išrinkta Metų knyga-2015.

Lietuvos kino centras finansavo pilnametražio dokumentinio filmo „Antanas Mončys. Žemaitis iš Paryžiaus“ parengiamuosius darbus, kurie vyko Lietuvoje, Prancūzijoje. Jauni, bet jau pripažinti šio filmo kūrėjai – Linas Mikuta ir Kristina Sereikaitė.

Antanas Mončys, 1962 m.

Algimanto Kezio nuotr.

Antanas Mončys Grūšlaukėje

2016 metais muziejus planuoja surengti Antano Mončio kūrybos parodą Vytauto Kazimiero Jonyno galerijoje Druskininkuose. Pirmą kartą visuomenei bus pristatyti Freiburgo meno ir amatų mokyklos studento A. Mončio darbai jo buvusio dėstytojo – V. K. Jonyno kūrybos aplinkoje. Druskininkuose vykiančios parodos atidarymo dienomis taipogi planuojama surengti Telšių menų fakultetų studentų edukacinį renginį, pristatyti garso projektą, performansą ir šiuo metu Lietuvos dailininkų sąjungos leidyklos rengiamą spaudai Antano Mončio susirašinėjimų knygą „Per toli gyvenu“. Knygą sudarys Antano Mončio namuose-muziejuje saugomi laišakai, dokumentai, nuotraukos. Sudarytojos: dr. Danutė Zovienė, Ramunė Januševičiūtė ir Loreta Birutė Turauskaitė. Tai 450 puslapių leidinys”.

Viešoji įstaiga Antano Mončio namai-muziejus veikia Palangoje, S. Daukanto g. 16, LT-00135; el.paštas: muzmoncio@is.lt. □

Bernardas Brazdžionis

DEDIKACIJOS KAIP AKACIJOS

Verta dažniau prisiminti Bernardą Brazdžionį – vieną iškiliausių Nepriklausomoje Lietuvoje išaugusių poetų, tautos guodėją, šauklį, pranašą, Dievo pasaulio skelbėją. Su didele dalimi tautiečių dėl sovietų okupacijos pasitraukęs į Vakarų, jis savo kūryba niekada neatitolo nuo Lietuvos. Priešingai, Lietuva ir lietuvis jo kūryboje užėmė pirmutinę vietą. Jo poezija tapo lietuvių benamio, tremtinio buities ir likimo sinonimu ne tik Vakaruose, bet ir tolimajame Sibire.

Poetui žengiant per šešiasdešimtąjį amžiaus ir keturių dešimčių kūrybos slenkstį, sumanyta autorių pagerbti ir kuo plačiau paskleisti jo poetinį žodį. Jam atsisakius pagerbimo – iškilmingos vakarienės – nutarta „pagerbimą“ surengti kitaip: mecenatų lėšomis išleisti visos jo poezijos rinktinė. Sumanymas tokį rinkinį išleisti kilo tarp Los Angeles lietuvių, kur poetas gyveno. Juozo Andriaus iniciatyva 1969 m. buvo sudarytas komitetas burti mecenatams ir telkti lėšas sumanytai knygai išleisti (ji išleista 1970 m.). Komitetą sudarė: pirmininkas Juozas Andrius; vicepirmininkai prel. dr. Petras Celiešius ir Bronys Raila; išdininkas Pranas Lembertas; išdo globėjai Ignas Medziukas, Algis Raulinaitis ir Antanas Skirius; nariai Juozas Švaistas, Rūta Kulikauskienė, Alė Rūta, Juozas Tininis ir dr. Elena Tumienė. P. Lambertui mirus išdininko pareigas ir „Poezijos pilnatis“ išsiuntinėjimo darbą perėmė Algis Raulinaitis.

Atsidėkodamas „Poezijos pilnatis“ leidimo komitetui, B. Brazdžionis kiekvienam komiteto nariui sukūrė po eilėraščių-dedikaciją. Praėjus apie penkiolika metų nuo knygos išleidimo tas dedikacijas savilaidos būdu 25 egzempliorius atspausdino A. Raulinaitis. „Dedikacijose kaip akacijose“ prie kiekvieno eilėraščio paliktas tuščias puslapis. Ten poetas savo ranka kiekvienam komiteto nariui įrašė jam skirtą eilėraščių. Vietoj savo pavardės poetas savo ranka pasirašė trečiame puslapyje virš knygelės „Dedikacijos kaip akacijos“ pavadinimo.

Knygelę sudaro: turinys; pavardės asmenų, kuriems skirtos dedikacijos. Toliau – du „Preljudai“, 12 epigramų-dedikacijų B. Brazdžionio poezijos rinktinei leisti komiteto nariams. Pabaigoje yra eilėraštis „Epilogas“. Knygelę taip pat puošia dvi dailininko Alfonso Dociaus iliustracijos iš B. Brazdžionio knygos „Poezijos pilnatis“ (1970).

B. Brazdžionio prasmingo pagerbimo sumanytojai ir vykdytojai padovanojo ne tik nesenstancią dovaną, bet kartu patvirtino paties poeto pranašystę, kad „lietuviškas žodis amžiais degs ir bus gyvas, kol bus gyvas bent vienas lietuvis“.

Rašant šį įvadą remtasi Brazdžionio poezijos rinktinei leisti komiteto žodžiu („Poezijos pilnatis“, Los Angeles: Lietuvių dienos, p. 577).

Parengė G. M.

Antano Gyljo nuotr.

PRELIUDAS

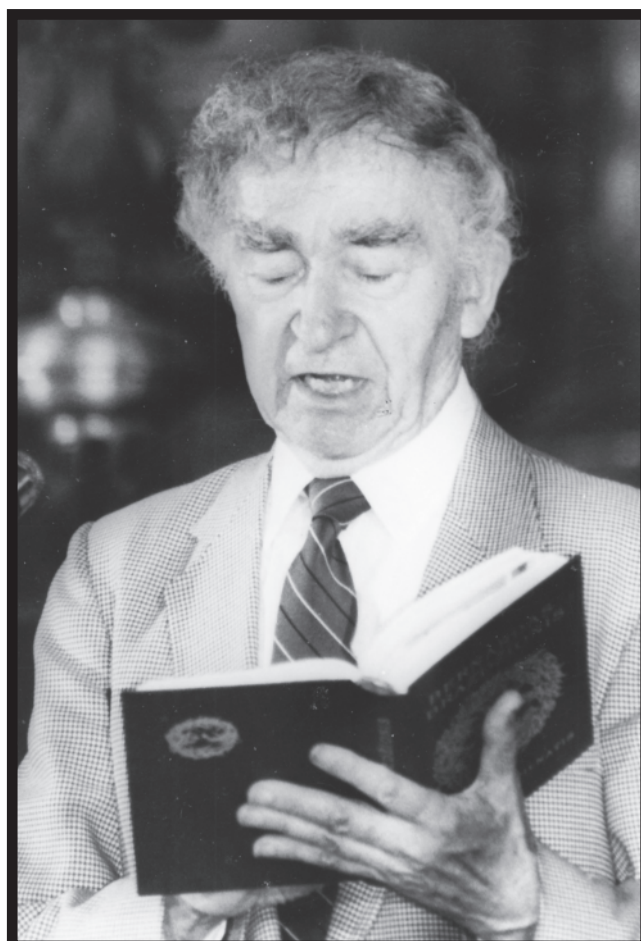
(Preliminarinis) I

Mūza, padėk man šį momentą svarbų,
Mūza, gana tau skraidyti be darbo –
Žemėn juodon pagaliau nusileiski,
Paukščiams padangę palikusi vaiskią.

Reikia man rimų naujų, nevarotų,
Ritmui obliuot – Baranausko varstoto,
Reikia vaizduotei lakaus tavo mosto,
Gerklei – nektaro, ne švabiško mosto.

Mūza, tada mudu kibsim į darbą,
Stiliaus tekstūrai patelkę sau Arbą,
Su Tininiu suformavę Antantę,
Pilnačiai rūmus statysim nei Dantė,

Pilnačiai pamatus dėsime nei Goethe,
Stogą – kad būt stratosferos regėti...
Mūza, ateik į šį darbą prakilnų –
Pilnatį pinsim poezijos pilną.

O. Pajėdaitės nuotr.

PRELIUDAS II

Knygos leidimo komitetui

Kad nebūtų buvę komiteto,
Kas poeto žodžiui patikėtų,
Kas aukotų knygai po šimtinių,
Nors nuo dolerių kai kas beveik sutinę...

Tu, poete, su lakštingalom giedoki,
Tavo giesmės gal ir „nais“ ir „oki-doki“,
Tavo knygos puslapiai ne cifrų, žodžių rašto
Ir įmautę jai užmovėte neprastą...

„Mes laikysim prie širdies sau tą knygutę –
Plonutytę, be futliaro ir nuogutę,
Išrašytą septynženkliais nulių nuliais,
Tu skraidyk su kosmonautais ir mėnuliais!“

O kai biznį tą pradėjo ne poetas,
Juozo Andriaus sugalvotas komitetas,
Mūsų publika, net gailinti skatiko,
Davė doleriais, nes mecenatais būt patiko.

Ir todėlgi čia visiems nariams dėkoju –
Nusilenkdamas žemiausiai, ligi kojų!...

Ir prašau mieliausią savo žmoną
Kiekvienam pripilt konjako po galioną,
Kiekvienam įteikt po koją kalakuto,
Kad visi pagirdyti ir sotūs būtų!

**

Kiek minčių į epigramą
Sutalpinsime, žmogau?
Svarą, unciją ar gramą,
Ar mažiau kiek, ar daugiau?

Epigramų daug prikūrė
Plunksna klasikų senų...
Radęs tiesą Epikūre,
Aš seku darbais anų...

Pasirodyt gal norėtus
Koks nesi, ne koks esi, –
To negali nė poetas
Neišgėręs Hennessy...

Sako: kenkiame atraičiui
Po taurelių tik penkių,
Ergo: Algiui Raulinaičiui
Pilną pirmąją lenkiu!

**

BB sudarė knygą naują
Ir pavadino ją PP (pépé),
Jot T, meiliai priimt prašau ją
Su parašu pirmam lape.

Quod scripsi – scripsi, dixi – dixi!
Nemo prophetus inter nos...
Amžiams nežinomas paliksi,
Kol tave mūzos internuos...

Tikėkim praeities legendom,
O gal ir mums ateis diena!?
Juožai, quod erat faciendum,
Qui vivra verra... To gana.

**

Jei ant rankų aš pakelčia
Jauną, priešpilnį ar delčią,
Žmonės, kupini rimties
Šauktų: „Pilnaties!... ”

O kai pilnatį pripyliau,
Ką sakysi, Pikadiliau?
Pilnatis ta perpilna,
Persunki daina... ”

Sunkią dainą tą sudėjau
Ne tave nuklausęs, vėjau, –
Tai gyvenimas žmogaus,
Jo visur žvalgaus:

Gedule ir džiaugsme puotų,
Ir duonelėje akuotų,
Rytą, dieną, vakare,
Ir bažnyčioj, ir bare...

Ergo: visa man tarnauja
Dėt žodžius kaip dainą naują
Ritman, riman ir naton
Mašinėlė Remington.

**

Sveikatos ieškom žemės vaistuos,
O sergame šimtais ligų,
Tik vienas Švaistas sveikas švaistos,
Neklausdamas, ar mandagu.

Iš kiekvienos raukšlėlės veido
Apsireiškimai bent keli:
Ką išmėgino, ką praleido
Ilgam gyvenimo kely.

Pacifikan dar bristų kūnas,
Bet nebegeidžia jau dvasia –
Tai toks tas Švaistas, tas Balčiūnas,
Ir jo „dangaus debesyse”...

Už debesų ir aš žvalgausi
Iš savo metų pilnaties,
Bet ten suspiegia man į ausį:
Spurdėk, iš kritikų kol gausi –
Ant menčių pasliką paties!

**

Surašiau kas būta
Ir kas būt galės, –
Perbris, Ale Rūta,
Viską iš eilės

Nuo Dienų baltųjų
Lig baltų plaukų...
Viskas iš tikrųjų
Gal nebus puiku,

Algirdo Tarvydo nuotr.

Bet matysi žmogų
Einantį žeme,
Su daugybe slogų,
Siela neramia...

Sielos intymumams
Netikėk per daug, –
„Homines dum sumus”,
„Omnia” bandau...

**

Nedažnai žmogus sutiksi tokį tipą –
Toks poetas spaustuvei tikra paguoda:
Pats eilėraštį parašo net į linotipą,
Surenka, „sulaužo”, spaudai atiduoda.

O knyga kai „iš spaudos” galop išeina,
Nenorėtų tipas tas tik vieno daikto,
Kad minoriškai nereiktų baigt šią dainą,
Kad pačiam išpirkti knygą tą nereiktų...

Lino „tipas” noriu būt aš, pone Skiriau,
Ir prie linotipo leisk sėdėt, labai prašau.
Jums kaip ačiū egzempliorių šitą skyriau
Ir ne linotipiškai, ranka pasirašau.

Pabaiga kitame numeryje

V. Kapočiaus nuotr.

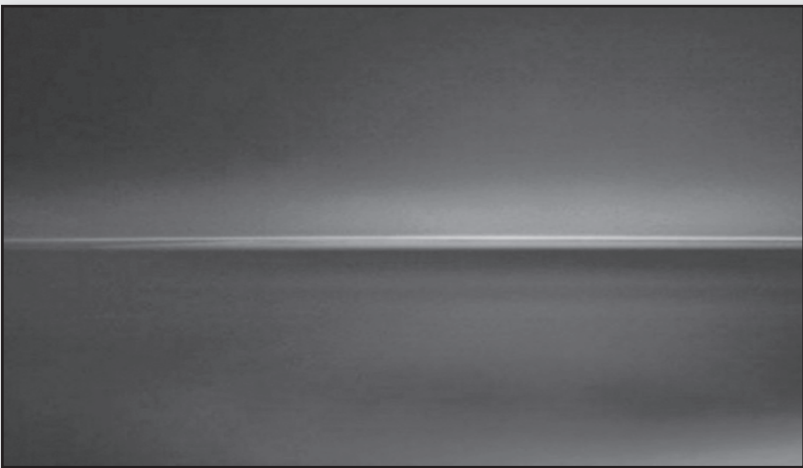

Jono Tamulaičio nuotr.

Kultūros kronika

Gruodžio 17 d. Kultūros ministerijoje įteikta Bronio Savukyno premija. 2015 metų premiją kultūros viceministras Arnas Neverauskas įteikė poetui, Kaune leidžiamam dvisavaitinio kultūros ir meno leidinio „Nemunas“ vyriausiajam redaktoriui Viktorui Rudžianskui už ilgametį kultūros puoselėjimą ir nuoseklų darbą kultūrinės leidybos baruose. Kartu su Bronio Savukyno premija šįmet įteiktos ir 2015 metų premijos už publicistinius kūrinius. Jos įteiktos eseistui, žurnalistui, poetui Arūnui Spraiuniui, kino ir teatro kritikei Jūratei Visockaitei, literatūrologui, eseistui, kritikui, humanitarinių mokslų daktarui Regimantui Tamošaičiui.

Gruodžio 11 d. galerijoje STP Greifswalde atidaryta personalinė Gyčio Skudžinsko fotografijų paroda „Tyla“. Gerai Vokietijoje žinoma galerija STP Greifswalde yra aktyvi Lietuvos ir Rytų Europos fotografijos propaguotoja. Joje jau buvo surengtos Antano Sutkaus, Artūro Valiaugos, Algio Griškevičiaus, Edvardo Racevičiaus ir kitų lietuvių menininkų parodos. Nuo šių metų į savo pristatomų autorių sąrašus galerija įtraukė ir G. Skudžinsko fotografiją, kuria STP galerija ir baigia 2015-ųjų metų sezoną. Savo darbuose menininkas naudoja įvairias išraiškos formas – fotografiją, piešimą ir instaliaciją. Pastaruoju metu dažniau renkasi fotografiją – būdą konstruoti vaizdą, kuris ne tik leidžia sukurti meno kūrinį, bet ir sulieti prezentaciją su autentiškos dokumentikos atspalviu.

Šimto metų jubiliejų švenčiantis Londono universiteto koledžo Slavų ir Rytų Europos studijų centras surengė filmų festivalį, kuriame gruodžio 9 dieną buvo parodytas režisieriaus Šarūno Barto filmas „Eurazijos aborigenas“. „Eurazijos aborigenas“ pasakoja apie pusamžį vyrą, svajojantį išeiti iš nelegalaus verslo ir pradėti naują gyvenimą. Deja, praeities šešėliai nepalauja jo persekioti. Šarūnas Bartas yra ne tik šio filmo režisierius, operatorius, scenarijaus bendraautorius, bet ir pagrindinio vaidmens atlikėjas. „Eurazijos aborigenas“ 2010 m. pripažintas geriausiu metų kino filmu Lietuvos kino ir televizijos apdovanojimuose „Sidabrinė gervė“, Talino kino festivalyje „Juodosios naktys“ pelnė geriausio Baltijos šalių filmo titulą.

Svečiai iš šiaurės – „Tėviškės žiburiai“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Skiltyje, pavadintoje „Kokie žmonės laikraščių neskaito?“ („Draugas“ 2015.11.17) buvo apžvelgta vienuolika išėivijos lietuvių laikraščių bei žurnalų. Dėmesio centre - aptartų leidinių tiražai. Tik vienu sakiniu buvo paminėti „Tėviškės žiburiai“ (TŽ), kurių kas savaitę spausdinama 1015 egzempliorių.

Pirmasis Kanados lietuvių savaitraščio „Tėviškės žiburiai“ numeris buvo išspausdintas 1949 m. gruodžio mėn. 24 d. Toronto mieste. Savaitraštį sumanė ir įsteigė būrys Toronto lietuvių, susijungusių į Kanados lietuvių katalikų kultūros draugiją. Mano žiniomis, dabar TŽ yra vienintelis Kanadoje leidžiamas lietuvių laikraštis. Praeityje buvo ir kitų.

Nuo pirmojo numerio iki 1954.05.24 TŽ redagavo dr. Adolfas Šapoka. Vėliau redagavo padedamas dr. Prano Gaidos-Gaidamavičiaus, kuris netrukus perėmė laikraščio redagavimą daugeliui metų. Jei neklystu, po to redaktoriais buvo Česlovas Senkevičius ir Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė. Jau kuris laikas pastaroji įrašyta pirmąja TŽ metrikijoje, po jos - Česlovas Senkevičius, bet nerašoma, kuris iš jų yra vyriausias redaktorius.

Netikėtai, su pirmuoju sniegu, paštininkas tą pačią dieną pristatė net tris TŽ 2015 m. numerius – 42, 43 ir 44. Jiems skaityti paskyriau visą vakarą ir beskaitant kilo noras apie TŽ daugiau parašyti. TŽ - daugiau negu savaitraštis. Ir nors jo popierius laikraštinis, formatas taip pat, skaitant susidarė išpūdis, kad skaitau ne tik laikraštį, bet ir žurnalą. Tokį išpūdį kėlė brandūs, nesenstantys straipsniai, kai kurie tęsimi ir kituose numeriuose.

Noriu keletą jų paminėti: „Šiluvos koplyčios Vašingtone 50 metų jubiliejus“ (Paulius Klimas), „Lietuva dviejų globalizmo – Rytų ir Vakarų – kryžkelėje“ (Ona Voverienė), „Pasitenkinimas savo nepasitenkinimu“ (Egidijus Aleksandravičius), „Kilmė ir pilietybė“ (Ona Voverienė), „Žymiausios Lietuvos moterų istorijos tėkmėje“ (Dalia Lukšaitė-Mačiukevičienė), „Mieste, pavadintame dr. Vinco Kudirkos vardu“ (Zigmas Tamakauskas), „Kalboje tauta pasisako, kas esanti, ko verta“ (Jūratė Jagminienė). Tai tikrai įdomūs ir vertingi straipsniai.

Kiekvieną numerį tarsi karūnuoja apgalvoti, giliai apmąstyti vedamieji, pasirašyti inicialais Č.S. 42 numerio vedamojo pavadinimas - „Tikrasis raktas“. Ten teigiama, kad tikrasis raktas į geresnės ateities kūrimą yra šiandieninis darbas. „Laukimas, kad išsvajoti pokyčiai savaime ateityje atsivers, tėra tik savęs apgaudinėjimas, dažniausia pasireiškiantis patinginiauti mėgstančių žmonių“. Vėlinių dienos proga paruoštas vedamasis „Ryšiai su išėjusiais“. Gerų darbų palikimas pasako daugiau negu žodžiai. Vėlinių vakaro žvakutėmis ir maldomis išreiškiamo pagarbą tiems, kurie ir mirę su mumis pasilieka. Trečio numerio vedamajame „Rojaus ieškojimai“ baiminamasi, kad išsipūtęs egoistinis materializmas gali nuvesti pasaulį prie ekonominės griūties ir labai staigių nemalonių permaitinimų. Pernai išleista Č. S. inicialais pasirašančio Česlovo Senkevičiaus knyga „Dvylika metų“ (2002 – 2014 išėivijos savaitraščio vedamieji). Ten sutelktas išminties aruodas, vertas perkėlimo į jau turimų knygų lentyną. Ši knyga – labai tinkama dovana bet kokia proga.

Kaip laikraščiu pridera, jame yra nemažai įvairių renginių aprašymų, veiklos korespondencijų. Yra įvairių skyrelių, pvz., „Žinios iš Lietuvos“, „Kanados įvykių apžvalga“, „Lietuvos kultūros žinios“, „Religiniame gyvenime“, „Lietuvių telkiniuose“, katalikų parapijų naujienos ir kt.

Šio savaitraščio neskaičiusiems, bet susidomėjusiems ir norintiems jį užsiprenumeruoti - tokia informacija: TŽ reguliari metinė prenumerata JAV – 105 JAV dol.; rėmėjo – 125 JAV dol.; pirmos klasės paštu – 165 JAV dol. „Tėviškės žiburiai“, 2185 Stavebank Road, Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El. paštas: tevzib@rogers.com. Tel. 905-275-4672.

Ilgiausių metų „Tėviškės žiburiams“, mieliems svečiams iš šiaurės, 66-ojo gimtadienio proga. ☐

2015 m. „Kultūros” turinių rodyklė

Asmenybės

Abromavičius, Stanislovas. Antanui Baranauskui – 180! – 2015.02.14, Nr.7. – 2015.02.21, Nr.8.

Abromavičius, Stanislovas. Rašytojui Robertui Keturakiui – 80! – 2015.03.14, Nr.11.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. Džiaugsmų ir skausmų giesmė (Bronys Raila). – 2015.07.18, Nr.28.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. „...ir duosiu jai vardą Sutema...”.(Liūnė Sutema). – 2015.02.21, Nr.8.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija.„Išsaugoti trapų lietuvišką žodį” (Algimantas Žemaitaitis).– 2015.01.31, Nr.5.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. „Meilė – tai gero troškimas kitiems” (Teresė Landsbergienė). – 2015.05.02, Nr.18.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. Skristi aukštyн sielos sparnais (Petronėlė Orintaitė). – 2015.07.25, Nr.29.

Bačiulienė, Rasa. Dailininkas Vladislovas Žilius:„...ir bus ta ateitis kaip šiandiena...” – 2015.11.14, Nr.40. – 2015.11.21, Nr. 41. – 2015.12.05, Nr.42. – 2015.12.12, Nr. 43.

Bačiulienė, Rasa. Juozas Katilius – Vytautas Vaitiekūnas: meilė Lietuvai stipresnė už mirtį. – 2015.04.18, Nr.16. – 2015.04.25, Nr.17. – 2015.05.02, Nr. 18. – 2015.05.09, Nr.19. – 2015.05.16, Nr.20. – 2015.05.23, Nr.21.

Butkuvienė, Anelė. Muziejininkė Kazimiera Galunienė. – 2015.03.28, Nr.13.

Dumšienė, Perpetua. Nepasiduodantis neatsakingiems civilizacijos žaidimams (Antanas Kalanavičius). – 2015.06.27, Nr.26.

Garšva, Kazimieras. Įžymiausias lietuvių kalbininkas akademikas Zigmas Zinkevičius pasitiko 90– metų. – 2015.02.07, Nr.6.

Indreika, Gediminas. Atkaklus astronomas – Antanas Petraitis. – 2015.11.14, Nr.40.

Mikelaitis, Gediminas. Profesorius Juozas Girdzijauskas – žymus mokslininkas ir Lietuvos mylėtojas. – 2015.01.17, Nr.3.

Pasaulio vienišasis (A. Nyka – Niliūnas). Viktoriją Daujotytę kalbina Gediminas Kajėnas. – 2015.01.31, Nr.5.

Peleckis–Kaktavičius, Leonas. Lietuvanis sugrįžta, arba Trys Liudvikai. – 2015.09.05, Nr.30. – 2015.09.12, Nr.31. – 2015.09.19, Nr.32. – 2015.09.26, Nr.33. – 2015.10.03, Nr.34.– 2015.10.10, Nr.35. – 2015.10.17, Nr.36. – 2015.10.24, Nr.37. – 2015.10.31, Nr.38.

Petraitytė, Astrida. Algirdas ir Mindaugas (Algirdas Patackas ir Mindaugas Tomonis). – 2015.04.11, Nr.15.

Ruseckaitė, Aldona. „Savo gyvenimą paskirsiu literatūrai” (Miltonas Starkus). – 2015.10.03, Nr.34.

Škiudaitė, Audronė V. Magdalenai Birutei Stančiūnienei – 90. – 2015.01.03, Nr.1.

Uždavinys, Giedrius. Kopų dainius (Eduardas Jonušas). – 2015.11.14, Nr.40.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. „Ji buvo tikinti, tačiau niekada nemoralizavo”(Antanė Kučinskaitė). – 2015.05.02, Nr.18.

Žemaitytė, Aldona. Mažas deimantas iš angelų vainiko (Juozas Jakavonis – Tigras). – 2015.07.18, Nr.28.

Žemaitytė–Petrauskienė, Aldona. Siela jauna, liauna ir patvari (Kęstutis A.Trimakas). – 2015.02.07, Nr.6.

Dailė

Goštautas, Stasys. Adomas Galdikas – Iyrinės abstrakcijos erdvių link. – 2015.12.05, Nr.42. – 2015.12.12, Nr.43.

Goštautas, Stasys. Adomas Galdikas – pedagogas ir teatro dekoracijų kūrėjas. – 2015.01.31, Nr.5.

Goštautas, Stasys.Kęstutis Zapkus vis dar pirmas. – 2015.05.23, Nr.21.

Goštautas, Stasys. Užrašai iš Čikagos.Vytauto O. Virkau meno vizija. – 2015.10.31, Nr.38.

Goštautas, Stasys. Užrašai iš New Yorko 2. Antano Andrijausko paskaita SLA. – 2015.06.06, Nr.23.

Mažrimienė, Vida. Bronės Jameikienės vitražas pasiekė Lietuvą. – 2015.09.05, Nr.30.

Peleckis–Kaktavičius, Leonas.Vytauto O. Virkau meno vizija. – 2015.02.28, Nr.9. – 2015.03.07,

Nr.10. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.03.21, Nr.12.

Škiudaitė, Audronė V.Antano Mončio namai – muziejus Palangoje. – 2015.12.26, Nr.45.

Škiudaitė, Audronė V. V.K. Jonyno dailės galerija Druskininkuose. – 2015.02.28, Nr.9.

Žemaitytė, Aldona. Subtilusis akvarelės pasaulis. – 2015.03.09, Nr.10.

Esė

Chesterton, Gilbert Keith. Elfų šalies etika. – 2015.04.25, Nr.17.

Mareckaitė, Gražina.Viesulo šerdy. – 2015.05.09, Nr.19.

Šerelytė, Renata. Amžinoji kova dėl rašto. – 2015.05.16, Nr.20.

Šerelytė, Renata. Ateities sapnai. – 2015.09.26, Nr.33.

Šerelytė, Renata. Ateitis be atminties. – 2015.06.13, Nr.24.

Šerelytė, Renata. Atminimo sniegas. – 2015.01.31, Nr.5.

Šerelytė, Renata. Bulvaro juokai ir ašaros. – 2015.10.17, Nr.36.

Šerelytė, Renata. Egzistencinės kibirkštys. – 2015.11.07, Nr.39.

Šerelytė, Renata. Filotopija. – 2015.02.28, Nr.9.

Šerelytė, Renata. Fragmentuotas žinojimas. – 2015.01.10, Nr.2.

Šerelytė, Renata.Gyvoji istorija. – 2015.01.17, Nr.3.

Šerelytė, Renata. Jazmino atmintis. – 2015.06.27, Nr.26.

Šerelytė, Renata. Juokas ir melas – ar tai tas pat? – 2015.03.28, Nr.13.

Šerelytė, Renata. Istorija įdomesnė, kai ji–dektvyvas. – 2015.02.21, Nr.8.

Šerelytė, Renata. Mano liepa, mano atmintie. – 2015.07.18, Nr.28.

Šerelytė, Renata. Mes – europiečiai. – 2015.03.21, Nr.12.

Šerelytė, Renata. Motinos žodžio galia. – 2015.05.02, Nr.18.

Šerelytė, Renata. Naujosios ir senosios vertybės. – 2015.03.14, Nr.11.

Šerelytė, Renata. Nesibaigiantis kelias. – 2015.07.11, Nr.27.

Šerelytė, Renata. Kančia kaip džiaugsmo įkvėpėja. – 2015.05.30, Nr.22.

Šerelytė, Renata. Kas tiki ir kas netiki laisve. – 2015.03.07, Nr.10.

Šerelytė, Renata. Kūrinijos šviesa. – 2015.10.10,Nr.35.

Šerelytė, Renata. Po vėjo šešėliu. 2015.05.23, Nr.21.

Šerelytė, Renata. Praeitis, kuriai esame dėkingi. – 2015.02.07, Nr.6.

Šerelytė, Renata. Provincija mūsų viduje. – 2015.04.18, Nr.16.

Šerelytė, Renata. Realusis pasakų pasaulis. – 2015.04.25, Nr.17.

Šerelytė, Renata. Rugsėjo laiškai. – 2015.09.05, Nr.30.

Šerelytė, Renata. Savas ir svetimas. – 2015.09.12, Nr.31.

Šerelytė, Renata. Sielos kelias. – 2015.12.12, Nr.43.

Šerelytė, Renata. Sniego laukimas. – 2015.01.03, Nr.1.

Šerelytė, Renata. Šventų Kalėdų spalvos. – 2015.12.19, Nr.44.

Šerelytė, Renata. Tegu Naujieji būna orūs. – 2015.12.26, Nr.45.

Šerelytė, Renata. Triumfas, pakeitęs pasaulį ir laiką. – 2015.04.04, Nr.14.

Šerelytė, Renata. Trupinėlis vienatvės. – 2015.07.25, Nr.29.

Šerelytė, Renata. Vasario 16 – oji – kardo ašmuo. – 2015.02.14, Nr.7.

Šerelytė, Renata. Vienkartiniai žmonės. – 2015.10.24, Nr.37.

Šerelytė, Renata. Visas elitas vaidina. – 2015.10.03, Nr.34.

Šerelytė, Renata. Žolių vardai. – 2015.06.20, Nr.25.

Šerelytė, Renata. Žodžio gyvybės paslaptis. – 2015.01.24, Nr.4.

Šerelytė, Renata. Žvaigždė ir žvaigždynas. – 2015.04.11, Nr.15.

Šerelytė, Renata. Žvaigždžių muzika ir tylą. – 2015.11.21, Nr.41.

Urbutis, Benas. Duokim garo ir bus gera. – 2015.10.31, Nr.38.

Urbutis, Benas. Tūzai, damos ir valetai. – 2015.05.09, Nr.19.

Visvydas, Pranas. Prisiminti nekad nekenkia. – 2015.09.19, Nr.32.

Žemaitytė, Aldona. Čiulbesys ir manipuliacijos. – 2015.11.14, Nr.40.

Žemaitytė, Aldona. Vilnius – gailėstingumo miestas. – 2015.12.05, Nr.42.

Etnografija

Ruseckaitė, Aldona. Glaustis prie istorinių šaknų. – 2015.07.18, Nr.28.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Naujas, kitoks natūralios gamtos ir skulptūrų parkas. – 2015.02.14, Nr.7.

Vaškevičius, Algis. Atgimstantiems Lietuvos dvarams –vis daugiau dėmesio. – 2015.04.25, Nr.17.

Vaškevičius, Algis.„Lietuvos muziejų kelias” – nuostabi pažintis su liaudies meno grožiu. – 2015.09.26, Nr.33.

Žemaitytė–Petrauskienė, Aldona.Nemarus vienišojo keliautojo palikimas(Balys Buračas). – 2015.02.28, Nr.9. – 2015.03.07, Nr.10.

Žemaitytė–Petrauskienė, Aldona.Sekminių Bobriškėse reminescencijos. – 2015.06.20, Nr.25.

Fotografija

Kriaučiūnas, Romualdas.Atrasta atgimstančios Lietuvos relikvija (Juozo Polio „Atgimstanti Lietuva”). – 2015.02.14, Nr.7.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Lietuvaitė Violeta Harvey supažindina Lietuvą su Portugalija. – 2015.02.21, Nr.8.

Vaškevičius, Algis. Kauno fotomeno šventėje – dėmesys amerikiečių fotografijoms. – 2015.09.12, Nr.31.

In memoriam

Birutės Ignienės atminimui. – 2015.01.24, Nr.4.

Čiočytė, Dalia. Kunigo Vaclovo Aliulio, MIC atminimui. – 2015.06.06, Nr.23.

Ignatavičius, Eugenijus. Nebijojęs būti savimi. Profesorius Juozo Girdzijausko atminimui. – 2015.01.31, Nr.5.

Istorija

Abromavičius, Stanislovas.Jono Babicko tremties keliai. – 2015.11.21, Nr.41. – 2015.12.05, Nr.42.

Abromavičius, Stanislovas. Mardosų šeimos istorija. – 2015.11.07, Nr.39.

Abromavičius, Stanislovas. Kauno Žaliakalnis, Važganto gatvė. – 2015.06.13, Nr.24. – 2015.06.20, Nr.25. – 2015.06.27, Nr.26. – 2015.07.11, Nr.27.

Abromavičius, Stanislovas. Skausminga Jakučionių šeimos istorija. – 2015.10.10, Nr.35. – 2015.10.17, Nr.36.

Bandzevičiūtė, Deimantė. Lietuvių emigracijos į Braziliją: kultūrologinis aspektas. – 2015.01.30, Nr.1.

Dumšienė, Perpetua. Spaudos draudimo panaikinimo 111– osios metinės. – 2015.05.02, Nr.18. – 2015.05.09, Nr.19.

Giedraitytė–Gudjurgienė, Gerda.„Labasiukų” laikai, arba mes iš sovietmečio. – 2015.04.18, Nr.16.

Kriaučiūnas, Romualdas. Antrasis „Nepriklausomybės sąsiuvinių” numeris. – 2015.10.10, Nr.35.

Kriaučiūnas, Romualdas. „Nepriklausomybės sąsiuviniai” – gyva, alsuojanti istorija. – 2015.03.28, Nr. 13.

Mareckaitė, Gražina. Užupio pavasaris. – 2015.04.25, Nr.17.

Petraitytė, Astrida. Ggeužės 8 –oji ir 9–oji kitaip.– 2015.05.23, Nr.21.

Rutkauskienė, Violeta. Konstanco suvažiavimui – 600 metų. – 2015.03.07, Nr.10. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.03.21, nr.12.

Knygos

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. Buona sera

(A.Vaičiulaičio „Italijos vaizdai”). – 2015.09.19, Nr.32.

Girdzijauskaitė, Audronė. Pristatant knygą apie Liudą Trukį. – 2015.12.12, Nr.43.

Kriaučiūnas, Romualdas.„Aš jau esu kitoje užuolaidos pusėje” (K.A.Trimako „Mano pasaulėjautos kelionė”). – 2015.01.31, Nr.5.

Kriaučiūnas, Romualdas.Devyni amatai, dešimtas – satyrinis eilavimas (Č. Senkevičiaus „Devyni amatai”). – 2015.10.03, Nr.34.

Kriaučiūnas, Romualdas. Dėmesys knygai, kuri dar neišspausdinta. – 2015.10.17, Nr.36.

Kriaučiūnas, Romualdas. Du žodžių Everestai – anglų ir lietuvių kalboje. – 2015.12.12, nr.43.

Kriaučiūnas, Romualdas.Gaspadoriškos išminties aruodas (Č. Senkevičiaus „Dvylika metų”). – 2015.03.07, Nr.10.

Kriaučiūnas, Romualdas. Gimusi 1908 m., Dievo Apvaizdos parapija tebėra gyva ir gajinga. – 2015.07.25, Nr.29.

Kriaučiūnas, Romualdas. Lietuva turi daug pasididžiavimo vertų asmenbių. – 2015.06.13, Nr.24.

Kriaučiūnas, Romualdas, Lietuva šventiniais drabužiais. – 2015.07.18, Nr.28.

Kriaučiūnas, Romualdas. Lietuviški takai ir brūzgynai (Donato Janutos „Lietuviški takai”). – 2015.05.30, Nr.22.

Kriaučiūnas, Romualdas. Nauja knyga ir naujagimis kūdikis (Pašvitinys). – 2015.05.23, Nr.21.

Kriaučiūnas, Romualdas.Poetinė istorija prozos formatu. – 2015.11.21, Nr.41.

Kriaučiūnas, Romualdas. Spręsk apie knygą iš jos viršelio („Manėm, kad greit grįšim”). – 2015.09.05, Nr.30.

Kriaučiūnas, Romualdas.„Užaugo tavo sūnaitėlis, bus Lietuvos kareivėlis”. – 2015.01.03, Nr.1.

Kriaučiūnas, Romualdas. „Vėliavos iškeltos plakas, renkas vyrai, žygis bus”. – 2015.04.04.Nr.14.

Petraitytė, Astrida.Mažoji Rusnės enciklopedija. – 2015.07.11, Nr.27.

Petraitytė, Astrida. Tiesiai šviesiai ne tik apie Ukrainą. – 2015.05.09, Nr.19.

Petraitytė, Astrida. Vilnietiškosios lietuvybės kareivis. – 2015.11.07,Nr.39.

Ruseckaitė, Aldona. „Auginau geros valios ir tėvynės labai atsidavusį darbininką” (P.Palilionio „Metai Tamsčiuko atokaitoje”). – 2015.02.07, Nr.6.

Šerelytė, Renata. Naujos knygos. – 2015. 01.10, Nr.2. – 2015.04.11, Nr.15. – 2015.04.18, Nr.16. – 2015.06.13, Nr.24. – 2015.06.20, Nr.25. – 2015. 09.26, Nr.33. – 2015.10.03, Nr.34. – 2015.10.31, Nr.38. – 2015.11.07, Nr.39. – 2016.12.12, Nr.43. – 2015.12.19, Nr.44.

Visvydas, Pranas. Daug ko avangardiškai sruvaus (G.Norvilo „Išlydžių zonos”). – 2015.10.24, Nr.37.

Žemaitytė–Petrauskienė. Aldona. Apnuogintos mūsų sielos (L.S.Černiauskaitės ir R.Šerelytės „Hepi fjūčer”). – 2015.09.12, Nr.31.

Kinas

Kriaučiūnas, Romualdas.Psichologinis žodžių karas. – 2015.12.12, Nr.43.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Fantasy filmas apie mirtį, orių senatvę ir Lietuvos ateitį. – 2015.09.12, Nr.31.

Literatūra

Bandzevičiūtė, Deimantė. Po Pietų Kryžiumi: egzotiškasis Venancijaus Ališo pasaulis. – 2015.01.10, Nr.2. – 2015.01.24, Nr.4.

Ivanauskienė, Jūratė. Išėjau likimo išvartytas... (Bernardas Brazdžionis). – 2015.01.03, Nr.1. – 2015.01.10,Nr.2. – 2015.01.17, Nr.3. – 2015.01.24, Nr.4.

Montrimas, Vaidotas. Ketvirtą kartą „Drauge” su Liūne Sutema . – 2015.03.28, Nr.13. – 2015.04.04, Nr.14.

Ruseckaitė, Aldona. Klasikas Antanas Baranauskas pagal profesorių Maironį. – 2015.01.17, Nr.3.

Ruseckaitė, Aldona. Nauji Maironio neskelbtų tekstų sąsiuviniai. – 2015.12.12, Nr.43.

Ruseckaitė, Aldona. Pasaulis pagal Žemaitę. – 2015.04.25, Nr.17.

Ruseckaitė. Aldona. Povilas Višinskis – ištikimasis kultūros darbininkas. – 2015.07.25, nr.29.

Nukelta į 8 psl.

2015 m. “Kultūros” turinių rodyklė

Atkelta iš 7psl.

Menas

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė.Dainuojan-ti portretų meistrė. – 2015.11.21, Nr.41.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė.Prikelti iš užmaršties ekspresionistės darbai apie Vilnių – Vilniuje. – 2015.04.11, Nr.15.

Vaškevičius, Algis. Birštono sakralinis muziejus. – 2015.02.14, Nr.7.

Vaškevičius, Algis. Į Lietuvą čia nežinoma me-nininkė Aliutė Mečys savo darbais grįžo jau po mirties. – 2015.01.03, Nr.1.

Vaškevičius, Algis. Kaune atgimė garsaus ani-macijos kūrėjo personažai. – 2015.01.17, Nr.3.

Vaškevičius, Algis. Vienoje parodoje – trys iški-lūs Sūduvos krašto menininkai.– 2015.02.07, Nr.6.

Mokslas

Balašaitis, Antanas. Tarmių atgijimas literatūroje. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.03.21, Nr.12.

Girininkas, Algirdas. Akmens amžiaus dvasinė kultūra. – 2015.04.18, Nr.16.

Girininkas, Algirdas. Akmens amžiaus žmonių buitis. – 2015.03.21, Nr.12. – 2015.03.28, Nr.13. – 2015.04.04, Nr.14.

Girininkas, Algirdas. Klimatinės sąlygos akmens amžiuje. – 2015.02.14, Nr.7. – 2015.02.21, Nr.8.

Girininkas, Algirdas. Naujaisi duomenys apie mūsų protėvius. – 2015.01.24, Nr.4. – 2015.01.31, Nr.5.

Girininkas. Algirdas. Tikėjimas ir menas akmens amžiuje. – 2015.04.25, Nr.17. – 2015.05.02, Nr.18. – 2015.05.09, Nr.19.

Grigas, Jonas. Apie sielą ir gyvenimą po mirties. – 2015.09.26, Nr.33.

Grigas, Jonas. Kur slepiasi antižmonės? – 2015.10.10, Nr.35.

Grigas, Jonas. Negirdima, bet matoma dangaus muzika. – 2015.11.21, Nr.41.

Grigas, Jonas. Pesimizmas ar žmonijos intelek-tas lems ateitį? – 2015.01.10, Nr.2.

Kuodytė, Jūratė. Lietuvių katalikų mokslo aka-demijos naujienos. – 2015.09.26, Nr.33.

Muzika

Artėja jubiliejinis festivalis „Gaida“. – 2015.10.10, Nr.35.

Justės Janulytės „Švytėjimas“. – 2015.10.17, Nr.36.

Į Vilnių atvyksta elektroninės muzikos ikona Squarepusher. – 2015.10.24, Nr.37.

Kuodytė, Jūratė. Vazų dvaro palikimas: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos karalystės muzikos paveldas. 2015.12.05, Nr.42.

Terry Riley: labai laukiu viešnagės Lietuvoje. – 2015.10.10, Nr.35.

Vaškevičius, Algis. Festivalis „Sugrįžimai“ vėl su-kvietė išeivius ir svečius į Lietuvą. –2015.05.30, Nr.22.

Veličkaitė, Lidija. Festivalio karūna – du koncertai Italijoje. – 2015.02.07, Nr.6.

Veličkaitė, Lidija. VI tarptautinis jaunimo muzi-kos festivalis „Le strade d’Europa Lietuva Itali-ja 2014“. – 2915.01.17, Nr.3.

Poezija

Andriekus, Leonardas. – 2015.10.10, Nr.35.

Baltrušaitis, Jurgis. – 2015.12.19, Nr.44.

Bradūnas, Kazys. – 2015.06.20, Nr.25. – 2015.10.10, Nr.35.

Braziūnas, Vladas. – 2015.03.21, Nr.12. – 2015.05.30, Nr.22.

Brazdžionis, Bernardas. – 2015.12.26, Nr.45.

Čigriejus, Henrikas Algis. – 2015.05.23, nr.21.

Geda, Sigitas. – 2015.01.10, Nr.2. – 2015.06.20, Nr.25. – 2015.09.12, Nr.31. – 2015.10.17, Nr.36. – 2015.10.24, Nr.37. – 2015.10.10, Nr.35.

Gutauskas, Leonardas. – 2015.02.28, Nr.9. – 2015.11.07, Nr.39.

Jonauskas, Stasys. – 2015.05.09, Nr.19. – 2015.05.23, Nr.21.

Kalanavičius, Antanas. – 2015.06.27, Nr.26.

Kazlauskaitė, Giedrė. – 2015.01.03, Nr.1.

Keturakis, Robertas. – 2015.03.14, Nr.11.

Martinaitis, Marcelijus. – 2015.02.14, Nr.7. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.05.16, Nr.20. –

2015.07.11, Nr.27. – 2015.10.31, Nr.38. – 2015.11.21, Nr.41.

Marčėnas, Aidas. – 2015.03.07, Nr.10. – 2015.12.12, Nr.43.

Mekas, Jonas. – 2015.07.18, Nr.28.

Nagys, Henrikas. – 2015.09.19, Nr.32.

Nastaravičius. Mindaugas. – 2015.10.17, Nr.36.

Nėris, Salomėja. – 2015.10.17, Nr.36.

Nyka–Niliūnas, Alfonsas. – 2015.01.31, Nr.5. – 2015.05.02, Nr.18. – 2015.10.10, Nr.35.

Patackas, Gintaras. – 2015.06.20, Nr.25.

Puišytė, Aldona Elena. – 2015.05.30, Nr.22. – 2015.06.06, Nr.23.

Pūkelevičiūtė. Birutė. – 2015.09.12, Nr.31.

Radauskas, Henrikas. – 2015.01.03, Nr.1. – 2015.02.21, Nr.8. – 2015.03.21, Nr.12. – 2015.03.28, Nr.13. – 2015.04.11, Nr.15. – 2015.04.18, Nr.16. – 2015.06.06, Nr.23. – 2015.07.25, Nr.29.– 2015.09.26, Nr.3. – 2015.10.03, Nr.34. – 2015.10.10, Nr.35.

Rastauskas, Rolandas. – 2015.10.17, Nr.36.

Skablauskaitė, Jolita. – 2015.05.16,Nr.20.

Stankevičius, Rimvydas. – 2015.06.13, Nr.24.

Stankus, Vytautas. – 2015.01.10, Nr.2.

Strielkūnas, Jonas. – 2015.01.17, Nr.3. – 2015.02.07, Nr.6.– 2015.02.14, Nr.7. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.09.05, Nr.30. – 2015.10.10, Nr.35. – 2015.11.14, Nr.40.

Sutema, Liūnė. – 2015.01.24, Nr.4.

Šerelytė, Renata. – 2015.03.21, Nr.12.

Šimkutė, Lidija. – 2015.09.12, Nr.31.

Širvys, Paulius. – 2015.10.31, Nr.38.

Vaičiūnaitė, Judita. – 2015.06.27, Nr.26. – 2015.12.05, Nr.42. – 2015.12.26, Nr.45.

Vaičiūnas, Petras. – 2015.04.04, Nr.14.

Vaitkevičius, Vladas. – 2015.07.11, Nr.27.

Visvydas, Pranas. – 2015.02.28, Nr.9.– 2015.11.21, Nr.41.

Pokalbiai

Antanas Šileika: „Aš supratau, kad per lietuvių gyvenimą galiu kalbėti apie visą pasaulį“. Kalbina Ridas Jasiulionis. – 2015.03.07, Nr.10.

Ateitis, menas ir grybiena... Tai „Zooetika“. Ge-diminą Urboną kalbina Ridas Jasiulionis. – 2015.09.19, Nr.32.

Atsivėrimai po ketvirčio amžiaus. Renatos Še-relytės ir Aldonos Žemaitytės pasikalbėjimas. – 2015.09.05, Nr.30.

Daliutė Ivanauskaitė:, „Didžiausia dovana – mums duotas laikas“. Kalbina Vida Mažrimienė. – 2015.03.14, Nr.11.

Grytė Pintukaitė: „ Portreto žanras – tai ben-dravimo menas“. Kalbina Renata Žiūkaitė. – 2015.02.21, Nr.8.

Karalienės Barbaros gyvenimo pėdsakais. Re-natos Šerelytės ir Aldonos Žemaitytės pasikal-bėjimas. – 2015.12.19, Nr.44.

M.Vilutis: „Talentas – tai neštumas. Negali ne-gimdyti.“ Kalbina Viktorija Repšytė. – 2015.09.12, Nr.31.

Dr. Žydronė Kolevinskienė:, „Lietuvą su užsieniu jungiantis tiltas tik stiprėja ir ilgėja“. Kalbina Lo-reta Timukienė. – 2015.05.16, Nr.20.

Rasa Serra: „Dalink savo talentą kitiems – ir būsi laimingas“. Kalbina Loreta Timukienė. – 2015.06.06, Nr.23.

Viktorija Šeina: „Tada atradau Kauną“. Kalbina Laimutė Adomavičienė. – 2015.04.18, Nr.16.

Vytautas Landsbergis: „Neskaitanti, negalvojanti viusomenė išsiginsta“. Kalbina Viktorija Repšy-tė. – 2015.07.25, Nr.29.

Šalies kultūrinė diplomatija – vienas reikšmin-giausių veiksnių. LR užsienio reikalų ministrą Liną Linkevičių kalbina Viktorija Repšytė. – 2015.09.19, Nr.32.

Proza

Aškinytė, Rasa, Žmogus, kuriam nieko nereikė-jo. – 2015.02.07, Nr.6.

Bačiulytė, Gustė. Jei tik prisiminčiau, kas esu. – 2015.03.14, Nr.11.

Bačiulytė, Gustė.Trumpiausią naktį. – 2015.06.20, Nr.25.

Cicėnaitė, Akvilina. Niujorko respublika.– 2015.10.17, Nr.36.

Černiauskaitė, Laura Sintija. Pražuvęs kūdikis. –

2015.06.27, Nr.26.

Chesterton, Gilbert Keith. Šventasis Pranciš-kus iš Asyžiaus. – 2015.01.10, Nr.2.

Huxley, Aldous. Puikus naujas pasaulis. – 2015.09.26, Nr.33.

Granauskas, Romualdas. Žiogo apsireiškimas. – 2015.02.14, Nr.7.

Jonušas, Eduardas. Drauge su upeliu. – 2015.11.07, Nr.39. – 2015.11.14, Nr.40.

Jonuškaitė, Birutė. Maranta. – 2015.11.21, Nr.41.

Katilius, Emanuelis.Kolorado vabalas. – 2015.06.13, Nr.24. – 2015.06.20, Nr.25. – 2015.06.27, Nr.26.

Kairevičius, Jonas. Aš iš Bimbilinės. – 2015.03.28, Nr.13. – 2015.04.04, Nr.14.– 2015.04.11, Nr.15.

Lem, Stanislaw. Soliaris.– 2015.10.03, Nr.34.

Mareckaitė, Gražina. Vargšė Grotą. – 2015.01.24, Nr.4.

Melnikas, Jaroslavas. Maša, arba postfašizmas. – 2015.01.17, Nr.3.

Opolskaitė, Daina. Eksperimentas gyventi. – 2015.10.24, Nr.37.

Papievis, Valdas, Odilė, arba Oro uostų vienat-vė. – 2015.12.05, Nr.42.

Sajauskas, Justinas. Neužmirštami Suvalkijos vardai. – 2015.04.04, Nr.14.

Staponkutė, Dalia, Iš dviejų renkuosi trečią, arba mano mažoji odisėja. – 2015.04.11, Nr.15.

Šarakauskaitė, Diana. Žolė tik už lango pavasa-riais. – 2015.09.05, Nr.30.

Šerelytė, Renata. Kokono baladės. – 2015.04.25, Nr.17.

Šerelytė, Renata. Rebekos salos. – 2015.11.14, NR.40.

Šerelytė, Renata. Teisėjas ir Raudonoji Mirtis. – 2015.07.11, Nr.27.

Šileika, Antanas. Pirkiniai išsimokėtinai. – 2015.12.12, Nr.43.

Vaiseta, Tomas. Paukščių miegas. – 2015.04.18, Nr.16.

Vilutis, Mikalojus. Sriuba. – 2015.06.20, Nr.20.

Visvydas, Pranas. Pašnekesys Mohavio tyruose. – 2015.10.03, Nr.34.

Žagrakalytė, Agnė. Klara. – 2015.06.13, Nr.24.

Religija

Kuodytė, Jūratė. Bažnyčia karinių konfliktų aki-vaizdoje. – 2015.11.14, Nr.40.

Kuodytė, Jūratė. „Neatrastos turizmo galimybės: Vilnius – Gailestingumo miestas“. – 2015.10.24, Nr.37.

Mikelaitis, Gediminas. Ateitininkų ugdymo nuo-statos. – 2015.10.31, Nr.38.

Mikelaitis, Gediminas.Švęsti gyvenimo apstumą – kunigo Kęstučio Trimako siekinys.– 2015.05.30, Nr.22.

Renginiai

Abromavičius, Stanislovas. Jono Aisčio pager-bimai. – 2015.07.11, Nr.27.

Babonaitė–Paplauskienė, Virginija. Tavo veido šviesa. – 2015.06.27, Nr.26.

Bačiulienė, Rasa. Vilniaus universiteto studen-tai džiugina likimo nuskriaustuosius. – 2015.12.19, Nr.44.

Čerpė, Antanas. Karališkieji vizitai, bibliotekos ir iššūkiai. – 2015.10.17, Nr.36.

Dumšienė, Perpetua. „Atžalynas“ Basanavičynėje – 2015.09.26, Nr.33.

Kuodytė, Jūratė. Emilijos Vileišienės minėjimas Vilniuje. – 2015.09.19, Nr.32.

Mendeika, Petras.Lietuviškas žodis ir menas Vilnijos kaimo vaikams. – 2015.10.03, Nr.34.

Petraitytė, Astrida. Intelektualieji svarstymai kurortinėje Nidoje: tarp karo realybės ir sąžinės idealizmo. – 2015.07.25, Nr.29.

Petraitytė, Astrida. Metus kelią dėl takelio. Su-bjektyvūs XVI – osios tarptautinės Vilniaus kny-gų mugės įspūdžiai. – 2015.02.28, Nr.9.

Petraitytė, Astrida. Neatvirukinė Kuršių nerija. – 2015.12.19, Nr.44.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Ar mokame būti ēdžiomis, kur gims Kūdikėlis Jėzus? – 2015.12.19, Nr.44.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė.Inkunabu-lai – mūsų civilizacijos simbolis. – 2015.05.16, Nr.20.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė.Kaip išgy-venti amžių sandūroje. – 2015.05.30, Nr.22.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė.Lietuviškų

šaukinių „Medžioklė su varovais“ premjera šv.Huberto garbei. – 2015.11.14, Nr.40.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. „Mūsų na-mai – po kepurėm, mūsų keliai – po dangum..“ – 2015.10.31, Nr.38.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Sauliaus Petreikio skrydis į Japoniją ir atgal. – 2015.11.07, Nr.39.

Vasiliauskaitė–Rožukienė, Laimutė. Vartai į abi puses. – 2015.10.24, Nr.37.

„Tai gražiai mane augino“ (Norvegijos lietuvių bendruomenė). – 2015.06.16, Nr.20.

Vaškevičius, Algis. Atidaryti restauruoti M.Ogins-kio rūmai Plungėje. – 2015.06.06, Nr.23.

Vaškevičius, Algis. Dailininkas Artūras Slapšys: „Negaliu likti abejingas tam, kas vyksta Ukrai-noje“. – 2015.10.24, Nr.4.

Vaškevičius, Algis. Garsaus kunigo sukaktis pa-minėta ypatinga paroda. – 2015.05.23, Nr.21.

Vaškevičius, Algis.Jau 26 kartą pakvietė „Poeti-nis Druskininkų ruduo“.– 2015.10.24, Nr.37.

Vaškevičius, Algis. Kanados lietuvių rašytojas An-tanas Šileika – apie savo ir kitų kūrybą. – 2015.12.05, Nr.42.

Vaškevičius, Algis.Kaune – jubiliejinė dailininkės ir mecenatės M.B.Stankūnienės kūrybos paro-da. – 2015.07.11, Nr.27.

Vaškevičius, Algis. Kaune – paroda, skirta me-notyrininko Pauliaus Galaunės ir jo žmonos dainininkės sukaktims. – 2015.02.21, Nr.8.

Vaškevičius, Algis.Kinas suvienijo Lietuvos ir Rusijos meno mylėtojus. – 2015.11.07, Nr.39.

Vaškevičius, Algis. Marijampolė ir Lietuva pa-gerbė liaudies rašytoją Žemaitę. – 2015.06.13, Nr.24.

Vaškevičius, Algis. M.K. Čiurlionio jubiliejaus ren-giniuose – pagarba 80 – metų mininčiam V. No-reikai. – 2015.10.03, Nr.34.

Vaškevičius, Algis. Tarptautinis meno simpo-ziumas stebino drąsiomis idėjomis. – 2015.07.18, Nr.28.

Vaškevičius, Algis. Visuomenei pristatyti S.Ky-mantaitės–Čiurlionienės „Raštai“. – 2015.04.04, Nr.14.

Veličkaitė, Lidija. Monsinjoro Alfonso Svarinsko pirmųjų mirties metinių minėjimas. – 2015.09.05, Nr.30.

Veličkaitė, Lidija.Partizanų pagerbimo, kariuo-menės ir visuomenės vienybės dienos iškil-mės. – 2015.06.06,Nr.23.

Žemaitytė–Petrauskienė. Aldona.Švelnus rug-sėjo akordas ir išeivijos poetai. – 2015.10.10, Nr.35.

Kita

Bačiulytė, Gustė. Kodėl žmogaus siela neranda ramybės? – 2015.05.30,Nr.22.

Kriaučiūnas, Romualdas. Svečiai iš šiaurės – „Tėviškės žiburiai“. – 2015.12.26, Nr.45.

Kriaučiūnas, Romualdas. Šalies gerbūvis – ne vien pinigai. – 2015.05.16, Nr.20.

Kriaučiūnas, Romualdas.Taikingos akademinės revoliucijos 70 metų sukaktis. – 2015.12.19, Nr.44.

Kultūros kronika. – 2015.01.03, Nr.1.– 2015.01.10, Nr.2. – 2015. 01.17, Nr.3. – 2015.01.24, Nr.4.– 2015.01.31, Nr.5. – 2015.02.07, Nr.6. – 2015.02.14, Nr. 7. – 2015.02.21, Nr.8. – 2015.02.28, Nr. 9. – 2015.03.07, Nr.10. – 2015.03.14, Nr.11. – 2015.03.21, Nr.12. – 2015.03.28, Nr.13. – 2015.04.04, Nr.14. – 2015.04.11, Nr.15. – 2015